

EVALVACIJSKO POROČILO INOVACIJSKEGA PROJEKTA

1. Naslov inovacijskega projekta:

»JUTRANJI POZDRAV«

2. Problemsko stanje:

OŠ Minke Namestnik – Sonje v Slov. Bistrici obiskujejo učenci s posebnimi potrebami. Izobraževanje poteka po dveh programih: prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom, ki ga obiskujejo otroci z lažjo motnjo v duševnem razvoju ter posebnem programu, ki ga obiskujejo otroci z zmerno, težjo in težko motnjo ter s kombiniranimi motnjami. Pri učencih je primarna motnja v duševnem razvoju, imajo pa še druge motnje: govorno jezikovne motnje, gibalno oviranost, cerebralno paralizo, slepoto, motnje avtističnega spektra, različne vrste sindromov kot so Downow, Rettov, Turnerjev, Rubensteinov Nahajamo se na dveh lokacijah, v dveh ločenih zgradbah. Zraven prilagojenega in posebnega programa izvajamo tudi program domske vzgoje (v popoldanskem času) ter mobilno specialno pedagoško službo (defektologinje nudijo pomoč učencem na večinskih OŠ). Začutili smo, da se učenci, pa tudi defektologi, premalo srečujemo, da se vsi učenci ne poznajo, da je premajhen pretok informacij . V ta namen smo se odločili za inovacijski projekt, ki smo ga poimenovali "Jutranji pozdrav".

3. Raziskovalno vprašanje in cilji projekta:

Postavili smo si raziskovalno vprašanje: »KAKO Z JUTRANJIM POZDRAVOM IZBOLJŠATI ŠOLSKO KLIMO ?«

In naslednje cilje:

- IZBOLJŠANJE KLIME NA ŠOLI
- BOLJŠI MEDSEBOJNI ODNOSI NA VSEH NIVOJIH
- VEČJI PRETOK INFORMACIJ
- PREPOZNAVANOST in SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI
- VEČJA MOTIVIRANOST ZA ŠOLSKO DELO

4. Obdobje izvajanja projekta

V šol. l. 2006/07 smo začeli s poskusnim izvajanjem projekta. Ko smo bili na ogledu šole na Danskem smo videli, da so se učenci in učitelji vsako jutro zbrali v šolski avli, zapeli pesem in odšli v svoje razrede. Zamisel o skupnem srečanju učencev in učiteljev nam je bila všeč in zato smo začeli zbirati zamisli kako to izvesti v naši šoli in porodila se je ideja o ponedeljkovem »Jutranjem pozdravu«. V šol. l. 2007/08 smo projekt prijavili kot inovacijski projekt pri Zavodu RS za šolstvo in le-ta je bil umeščen v področje »Razredna klima kot kriterij kakovosti delovanja šole«. V sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo je kot inovacijski projekt potekal do zaključka šol. l. 2008/09. V istem šolskem letu smo si pridobili tudi certifikat za kakovost v vzgoji in izobraževanju (SIQ KzP-0019). V šol. l. 2009/10 je bil projekt »Jutranji pozdrav« potrjen s strani sveta zavoda kot način življenja in dela naše šole in umeščen v letni delovni načrt.

5. Akcijsko raziskovalni krog

Načrtovanja in izvajanja projekta smo se lotili po modelu akcijskega raziskovanja. Ocenjujemo, da je dragocenost akcijskega raziskovanja v vzgoji in izobraževanju ta, da lahko sproti spreminjaš in dopolnjuješ naloge, zastavljene cilje glede na potrebe in spremembe, ki jih zaznaš in ti jih narekuje praksa.

5.1.Pridobivanje teoretičnih znanj

S študijem različne literature smo pridobili teoretična znanja, ki smo jih s pridom prenašali v prakso. Na osnovi zbrane literature smo strukturirali gradiva za

področje socialnih odnosov, učinkovitega vedenja, empatije, altruizma, čustev, samopodobe, samozavedanja, socialnih spretnosti in prosocialnega vedenja.

5.2. Zbiranje podatkov - merjenje šolske klime

Junija 2007 smo naredili posnetek inicialnega stanja. V ta namen smo izdelali »Vprašalnik o zadovoljstvu učencev z življenjem na šoli«, ki je meril dve kategoriji zadovoljstva in sicer MEDSEBOJNI STIKI (kjer so bili zajeti socialni stiki in podpora učitelja) ter ZADOVOLJSTVO S SISTEMOM, ki je zajemal organizacijski vidik pouka. Uporabili smo tudi »Vprašalnik pretoka informacij in odnosov med delavci šole«, ki je zajemal 7 kategorij zadovoljstva ter »Vprašalnik zadovoljstva za starše«. S kontrolno listo »To smo mi« pa smo ugotavljali kako se medsebojno poznamo. Merjenje šolske klime je zajemalo tri ciljne skupine: zaposlene, učence in starše. Klimo smo izmerili v začetnem, vmesnem in končnem stanju.

5.3. Načrtovanje aktivnosti

Z analizo kontrolne liste in vprašalnikov smo določili področja, na katerih smo načrtovali nadaljnje aktivnosti. V šol. l. 2007/08 smo pozornost namenili socialnim odnosom, čustvom in socialnim spretnostim ter pretoku informacij. Izvajalke smo bile članice tima za »Jutranji pozdrav«. V šol. l. 2008/09 smo razvijali socialne in komunikacijske spretnosti, ohranili stalnice, kot so Glavni frajer, Naj dan, praznovanje rojstnih dni ..., uvedli smo Otroški jutranji pozdrav ter Pomembne dneve. Izvajalci so bili: članice tima za »Jutranji pozdrav« - ki pa so prevzele vlogo koordinatorja, svetovalca; učenci, učitelji, tehnični delavci in zunanji izvajalci. V letošnjem šol. l. 2009/10 posvečamo pozornost ekološki ozaveščenosti, socialnim in komunikacijskim spretnostim, stalnicam ter pretoku informacij. Izvajalci so: članice tima – koordinatorke za »Jutranji pozdrav«, učenci, učitelji, tehnični delavci in zunanji izvajalci.

5.4.Izvajanje aktivnosti

Srečanja in aktivnosti potekajo vsak ponedeljek zjutraj pred začetkom pouka. Udeležijo se jih učenci in zaposleni delavci šole (strokovni, svetovalni in tehnični delavci). Skozi različne dejavnosti, interakcijske igre, ustvarjalne, glasbene, plesno-gibalne in literarne delavnice dosegamo zastavljene cilje .

5.5.Reflektiranje in načrtovanje

Člani projektne tima, ki ga sestavlja 10 defektologinj in socialna delavka, se srečujemo vsak prvi torek v mesecu (po potrebi tudi večkrat). Vse etape projekta dokumentiramo (fotografije, videoposnetki). Za dejavnosti smo vodili priprave na posebnem obrazcu s cilji, metodami in oblikami dela ter opisom poteka dejavnosti. Po vsaki zaključeni akciji izvedemo refleksije učencev in delavcev, prav tako tudi ob zaključku projekta.

6.Opis nekaterih dejavnosti – stalnic

Stalnice so dejavnosti oz. didaktični pristopi, ki smo jih razvijali ves čas izvajanja projekta z namenom dviga kvalitete šolske klime:

GLAVNI FRAJER

(v našem kontekstu ima beseda »frajer« pozitivni pomen saj označuje trud, vestnost, prijaznost, medsebojno pomoč in krepi zaželene oblike vedenja.)

Vsak mesec vsak razred in oddelek izbere glavnega frajerja/frajerko. Pohvalo uporabljamo kot element za krepitev oz. povečanje pozitivne samopodobe, s katero želimo doseči spremembo vedenja. Ob koncu šol. leta izberemo Glavne frajerje razredov in oddelkov ter Glavnega frajerja šole.

NAJ DAN

Organiziramo z namenom znati se pohvaliti, videti svoje dobre lastnosti, značilnosti, pohvaliti se s pridobljenimi novimi znanji, spretnostmi in dosežki, spoznati dobre lastnosti in dosežke drugih učencev, potrditi se na manj uspešnih področjih. Pri vsakem učencu poiščemo njegovo močno področje tako, da je lahko vsak vsaj enkrat javno pohvaljen.

MINKINA HIMNA

Zelo velika pridobitev je, da je v okviru projekta nastala šolska himna. V besedilu himne so zajete vrednote, po katerih je naša šola prepoznavna. Vsak »Jutranji pozdrav« začnemo ali končamo z našo himno.

ROJSTNI DNEVI

Rojstne dneve učencev in zaposlenih praznujemo z namenom spoznati pomen voščila, znati vladno izreči voščilo in se rokovati, spodbujati izražanje čustev, doživeti občutek ugodja, pozornosti, se družiti in zabavati.

DOGAJA SE NAM – OH, TA ČUSTVA

Da učenci gradijo dobro samopodobo, morajo biti v čustveno varnem okolju, z ljudmi, s katerimi se počutijo povezane. Delavnice o čustvih organiziramo s cilji prepoznavati osnovna čustva, zavedati se različnih čustev, pogovarjati se o morebitnih vzrokih in posledicah različnih čustvenih stanj, kako se takrat obnašamo, kako reagirajo drugi ipd., se učiti nenasilnega vedenja, razvijati empatijo, dobiti nove zamisli, kako premagovati vsakodnevne preglavice.

OTROŠKI JUTRANJI POZDRAV - TO ZMOREMO TUDI MI

Vsak razred, skupina, oddelek se vsaj enkrat predstavil s temo, ki jo sam izbere. Učenci so ob ustreznem vodenju sposobni prevzeti odgovornost za izvajanje Jutranjega pozdrava, kar pozitivno vpliva na njihovo samopodobo, ob enem pa imajo možnost sooblikovati Jutranji pozdrav po svoji želji.

UČNE URE PROFESORJA GAMSA IN ZBIRALNE AKCIJE

Skozi te dejavnosti učence, delavce in starše vzpodbujamo k varovanju okolja in odnosa do njega ter k humanosti in pomoči sočloveku. Finančen učinek zbiralnih akcij se odraža pri plačilu dogovorjenih dejavnosti.

DA NE POZABIM – INFORMACIJE O DOGAJANJU NA ŠOLI

Vsak Jutranji pozdrav zaključimo z obveščanjem o aktualnostih tekočega tedna: dnevi dejavnosti, natečaji, tekmovanja, nadomeščanje odsotnega učitelja, pomembni dnevi, pohvale dosežkov ... (beseda ravnateljice, učiteljev, učencev).

7. Vrednotenje in uporabnost inovacije:

Pozitivni vpliv »Jutranjega pozdrava« na šolsko klimo:

- »Jutranji pozdrav« povezuje in združevanje učence in zaposlene, ki vsakodnevno niso v neposrednem stiku (različne lokacije, različni programi);
- povečalo se je medsebojno poznavanje učencev in zaposlenih, zadovoljstvo učencev z medosebnimi odnosi v šoli (socialni stiki in podpora učitelja), zadovoljstvo učencev z organizacijskim vidikom poukom, zadovoljstvo staršev z organizacijo in delom zavoda ter zadovoljstvo delavcev s pretokom informacij in odnosi med zaposlenimi (statistično dokazano na osnovi vprašalnikov in kontrolne liste);
- z dobro šolsko klimo, dobrimi medosebnimi odnosi, okoljem v katerem se učenci počutijo varne in sprejete se je povečala motiviranost za šolsko delo;
- omogoča medpredmetno povezovanje in nadgradnjo kurikuluma;
- učencem pomaga pri oblikovanju stališč, vrednot, zaposlenim pa osebno rast;
- v okviru projekta smo razvili: nove didaktične pristope - stalnice, oblikovali zbirke strokovnih gradiv in didaktičnega materiala, nastala je tudi šolska himna – prepoznavnost, pripadnost;
- s pozitivno naravnostjo smo razvijali samopodobo učencev – pri vsakem učencu smo poiskali njegovo močno področje;
- spodbuja iniciativnosti in ustvarjalnost ter učencem omogoča soodločanje;
- strokovni tim je tekom izvajanja projekta dobil novo vlogo – tim je prevzel svetovalno in posvetovalno vlogo;
- je nov vzgojno izobraževalni element;
- je pomembno sredstvo za izvajanje preventivnih dejavnosti Vzgojnega načrta;
- stalnica šolskega življenja in dela, potrjen s strani sveta zavoda in vključen v Letni načrt šole;
- spodbuja strpnost, toleranco in sprejemanje drugačnosti;
- omogoča razvoj vizije, doseganje poslanstva in pripomore k prepoznavnosti in sprejemanju drugačnosti v širšem slovenskem prostoru;

- Jutranji pozdrav« ni samo »orodje« za kurativno reševanje neugodne klime in slabih medosebnih odnosov, temveč ima tudi preventivno moč. Naša inovacija torej ni uporabna samo tam kjer menijo, da je potrebno izboljšati klimo, medosebne odnose, temveč povsod, kjer si želijo da se klima in odnosi plemenitijo, nadgrajujejo ... Uporabijo jo lahko šole, vrtci, domovi, s prilagoditvami tudi delovne sredine, proizvodne in druge organizacije. Uporabna je tako znotraj manjših skupin (razredi, oddelki, triade), kot tudi znotraj večjih skupin. Vsekakor je uporabna tam, kjer želijo na nevsiljiv, sproščen način izboljšati klimo, sprostiti odnose, povečati samopodobo ...

Bojana VERČKOVNIK, prof.def.